

ΤΙ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Μείωση των εμφραγμάτων εν μέσω πανδημίας

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊού υπάρχει η εντύπωση ότι έχει μειωθεί η προσέλευση ασθενών με οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου (OEM) στα νοσοκομεία σε παγκόσμιο επίπεδο.

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Κίμων Σταματελόπουλος, Ιωάννης Κανακάκης, Ιωάννης Παρασκευαΐδης και Θάνος Δημόπουλος (Πρύτανης ΕΚΠΑ), ανασκόπησαν την πρόσφατη βιβλιογραφία. Σε πρόσφατη μελέτη που δημοσιεύτηκε στο έγκριτο επιστημονικό περιοδικό *New England Journal of Medicine*, εξετάστηκε αυτή η υπόθεση χρησιμοποιώντας δεδομένα από το Kaiser Permanente Northern California, ένα ενοποιημένο σύστημα υγείας, που περιλαμβάνει 21 ιατρικά κέντρα και 255 κλινικές, παρέχοντας υπηρεσίες υγείας για 4.4 εκατομμύρια ανθρώπους στη Β. Καλιφόρνια στις ΗΠΑ (Solomon MD et al. *NEJM*. 2020).

Εξετάστηκαν τα χαρακτηριστικά των ασθενών και η εβδομαδιαία επίπτωση νοσηλείων για OEM με ανάσπαση του ST διαστήματος [STEMI] και χωρίς ανάσπαση του ST διαστήματος [NSTEMI] πριν και μετά τον πρώτο διαπιστωμένο θάνατο λόγω Covid-19 στη Β. Καλιφόρνια στις 4 Μαρτίου 2020 (Graff A. *San Francisco Chronicle*. 2020).

Τα δεδομένα αυτά συγκρίθηκαν με τα δεδομένα της αντίστοιχης περιόδου του 2019. Η εβδομαδιαία επίπτωση νοσηλείας για OEM ελαττώθηκε έως και 48% στην περίοδο της πανδημίας του κορωνοϊού. Οι μειώσεις αυτές ήταν παρόμοιες τόσο για STEMI όσο και για NSTEMI. Οι ασθενείς που νοσηλεύτηκαν με OEM κατά την περίοδο του κορωνοϊού είχαν λιγότερο συχνά ιστορικό προϋπάρχουσας στεφανιαίας νόσου και προηγούμενου OEM ή διαδερμικής παρέμβασης στη στεφανιαία κυκλοφορία σε σχέση με τους ασθενείς της προ-Covid-19 περιόδου τόσο το 2019 όσο και το 2020. Δεν παρατηρήθηκαν άλλες διαφορές ως προς τα υπόλοιπα δημογραφικά χαρακτηριστικά, υποκείμενα νοσήματα ή σε αιμοδυναμικές και εργαστηριακές παραμέτρους (όπως τα επίπεδα τροπονίνης). Η μείωση στην επίπτωση της νοσηλείας OEM στις ΗΠΑ ήταν μεγαλύτερη απ' ό,τι θα ήταν αναμενόμενο λόγω της εποχικής διακύμανσης. Παρόμοια ευρήματα παρατηρήθηκαν και στη Β. Ιταλία (De Filippo O et al. *NEJM* 2020), ενώ και στη χώρα μας, χωρίς να είναι ακόμη διαθέσιμα επίσημα στοιχεία, έχουν αναφερθεί αντίστοιχες μειώσεις.

Σε συνδυασμό με πρόσφατες παρατηρήσεις αύξησης των περιστατικών καρδιακής ανακοπής εκτός νοσοκομείου (Baldi E et al. *NEJM* 2020), η διερεύνηση και κατανόηση των αιτιών αυτού του φαινομένου είναι αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί η αύξηση θνητότητας από άλλα νοσήματα κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊού Covid-19.